

Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami

VÝROČNÍ ZPRÁVA za rok 2023

1. Úvod

V roce 2023 jsme úspěšně pokračovali v rozšiřování programu a zatraktivňování služeb, což se pozitivně projevilo ve sledovaných výkonnostních ukazatelích. Růsty vlastních výnosů a návštěvnosti již nebyly tak dramatické jako v minulém meziročním srovnání, nicméně i tak podstatné. Dohromady k nám zavítalo 9 887 návštěvníků, což reprezentuje **nárůst o 16,5%** oproti roku 2022. Do návštěvnosti nezahrnujeme návštěvníky parku, kteří nenavštíví naše expozice nebo akce a jejichž počet odhadujeme asi na 20 000. Růst návštěvnosti potvrzuje také **růst vlastních příjmů**, ty se nám podařilo v roce 2022 zvýšit o **17,9%**, což přibližně koreluje s nárůstem návštěvnosti.

V průběhu roku 2023 jsme zaznamenali nárůsty návštěvnosti v případě běžných návštěvníků expozic i v případě návštěvníků jednorázových akcí. To je pro nás podstatné zjištění, jelikož podporuje naši hypotézu, že má pořádání atraktivních doprovodných programů a jednorázových akcí (operní představení, koncerty, divadelní představení, přednášky, workshopy, komentované procházky, aj.) vliv také na růst běžné návštěvnosti expozic. Jinými slovy: Atraktivní kulturní program slouží jako svého druhu marketingový nástroj pro běžný muzejní provoz. Důvodem růstu návštěvnosti je nicméně i zvýšená aktivita v expoziční oblasti. V roce 2023 u nás probíhalo hned 7 různých interiérových výstav (více v bodu 3).

V oblasti vedlejší činnosti nás potěšilo zvyšování obrátů v kavárně ve Sládkovně. Spokojeni naopak nemůžeme být v oblasti svateb, jejich počet meziročně dramaticky klesl (z 12 na 5). Připravili jsme v této souvislosti novou nabídku svatebních služeb, která zájemcům umožňuje, aby si program události lépe upravili na míru svých specifických potřeb.

Pozitivní dopad na zájem veřejnosti mají i naše systematické aktivity v oblasti PR a marketingu. Vedle opakovaně využívaných nástrojů propagace (tiskové zprávy, příspěvky na sociálních sítích, letáky, plakáty) jsme v roce 2024 na hlavní sezonu objednali inzerci také na autobusové lince Praha – Dobříš – Příbram. Poměrně podstatné zvýšení jsme zaregistrovali v návštěvnosti našeho webu antonindvorak.cz. Oproti roku 2022 jej navštívilo asi o 30% více návštěvníků a jeho celková návštěvnost v roce 2023 přesáhla hodnotu 22 000.

Roku 2023 se nám podařilo realizovat i některé významné investiční projekty. V prvé řadě se jedná o vybudování připojení obou našich objektů (Kounicova vila a Sládkovna) na vodovod a kanalizaci, což se jeví jako nezbytné vzhledem ke vzrůstající návštěvnosti. Bezpodmínečně nutné je to také vzhledem k potřebě nabízet profesionální služby v oblasti pohostinství (provoz kavárny), které musí být v souladu s hygienickými normami (Opakovaně jsme měli problémy s kvalitou užitkové vody, která dle laboratorních testů nesplňovala normy.). Při této příležitosti jsme navíc zřídili připojení k rychlému internetu přes optický kabel. Dosud jsme byli odkázáni na bezdrátový přenos, jehož rychlost kolísá v závislosti na rozmarech počasí. Očekáváme v této souvislosti až řádové navýšení přenosové rychlosti.

Hlavními úkoly do dalších let zůstávají větší investiční akce – obnova parku a zámečku.

2. Obnova budovy a parku

Kounicova vila (zámeček)

V roce 2023 proběhly v Kounicově vile drobné opravy a úpravy: např. čištění okapů, oprava bosáže pod balkónem, úpravy EZS v prvním patře (nutné vzhledem k obnově expozic), oprava prasklého potrubí na záchodech, broušení parket, malování, výměna čerpadla, aj. Důležité byly detailní sondy mikrokamerami, které nám umožnily detailně zmapovat princip zatékání do suterénu objektu. Na základě těchto zjištění aktuálně připravujeme projektovou dokumentaci pro nové hydroizolace a systémy odtoku vody. V souvislosti s budováním připojení na vodovod, kanalizaci a optický kabel jsme realizovali drobné úpravy v suterénu zámečku a před zámečkem jsme osazovali novou čerpací jímku.

Sládkovna

Podstatnější úpravy jsme ve Sládkovně realizovali již v roce 2022, v roce 2023 jsme zde podnikli jen drobné úpravy související s připojením na vodovod, kanalizaci a optický kabel. V průběhu roku 2023 jsme byli také nuceni vyměnit čerpadlo na vodu ve sklepě objektu.

Park

Na podzim 2023 se přes celý park v délce asi 300 metrů budovala přípojka na kanalizaci a vodovod. Vzhledem k tomu, že jsem se rozhodli zvolit metodu protlaku (podvrtem) byly v rámci stavby zasaženy jen omezené plochy trávníku.

V parku probíhaly v průběhu roku výraznější terénní úpravy (srovnávání za pomoci přivezené zeminy) a také výsadbové práce (vrby u horního jezírka, jedlovec před zámečkem, duby v hlavní aleji). V důsledku vichřic zároveň několik stromů spadlo. V průběhu roku jsme připravovali velkou dotační žádost na IROP – zelená infrastruktura, v rámci které bychom chtěli obnovit páteřní osu parku (kompletní obnova hlavní aleje včetně stromů i nového povrchu, úpravy okolí zámečku, vybudování nové lískové aleje v hlavním ostrove parku, aj.).

3. Výstavní a prezentační činnost

Krátkodobé výstavy

Památník Antonína Dvořáka nabídl v roce 2023 návštěvníkům sedm výstav. V úplnosti tak naplnil svůj výstavní plán z předešlého roku.

Vodníci

28. 10. 2022 – 2. 4. 2023

návštěvnost: 2025 osob

Martin Andrlé: Za mlhy

24. 3. – 10. 9. 2023

návštěvnost: 5636 osob

Antonín Dvořák Superstar!

20. 4. – 8. 10. 2023

návštěvnost: 5024 osob

Čapek & Dvořák / Dvořák & Čapek

3. 6. – 28. 10. 2023

návštěvnost: 6457 osob

Ty a já – houslistka a spisovatel

22. 7. 2023 – 21. 4. 2024

návštěvnost: výstava probíhá

Čerti (ve spolupráci s Národním muzeem, přenesená výstava)

28. 10. 2023 – 7. 4. 2024

návštěvnost: výstava probíhá

Dvořákovská audiotéka a galerie

od 28. 10. 2023

návštěvnost: výstava probíhá

Zázrak jménem včela (exteriérová výstava)

návštěvnost: výstava probíhá

Hlavní sezónní výstava Antonín Dvořák Superstar se těšila velkému zájmu návštěvníků i médií. V rámci její přípravy se nám podařilo získat, zapůjčit či vytvořit celou řadu unikátních předmětů a materiálů - Např. výtvarný portrét Antonína Dvořáka od Davida Strauzze, dokument o hudbě Antonína Dvořáka ve filmech Jana Svěráka, kolekce dvořákovských známek, Dvořákovy ceny a diplomy či instalace z korálků zachycující každou minutu v hudebním díle skladatele. Výraznou složkou výstavy byla audiovize, především ukázky z filmů a reklam, využívajících Dvořákovu hudbu či filmy, které Dvořáka zobrazují.

Badatelsky pro nás byla velice objevná výstava Ty a já – houslistka a spisovatel, která se věnuje manželům Ervíně Benešové Brokešové a spisovateli Karlu Josefu Benešovi. Tyto dvě jedinečné umělecké osobnosti, těsně spjaté s příbramským regionem byly takto komplexně představeny vůbec poprvé. Vedle jejich díla jsme se věnovali také jejich zapojení do protinacistického odboje. Výstava byla příležitostí vystavit celou řadu předmětů, které jsou v držení naší organizace a dosud nikdy nebyly veřejnosti prezentovány.

Podnětná byla také spolupráce s Památníkem Karla Čapka na výstavě Čapek & Dvořák / Dvořák & Čapek, která vznikla ku příležitosti oslav 60ti let od založení obou Památníků. Zabývala se osobnostmi, které Čapka a Dvořáka propojovaly, jejich společným zájmům či lokalitám na Příbramsku, které byly pro oba umělce důležité a inspirující.

Předměty do našich výstav zapůjčila celá řada organizací, ale i soukromých osob. Klíčovými partnery pro nás byly tak jako již v předešlých letech Národní muzeum, Památník národního písemnictví a také rodina Antonína Dvořáka

Vysoká - Říše zvuků

Od 8. 9. 2022 nabízíme návštěvníkům mobilní aplikaci pro rozšířenou realitu Vysoká říše zvuků. Nabízí tři základní varianty (dětská linka, naučná stezka, Říše zvuků). Během procházky Vysokou a okolím návštěvník poslouchá Dvořákovu hudbu a edukativní texty. Může si zahrát také několik her nebo si virtuálně zrekonstruovat podobu budovy Dvorku, ve kterém pobýval Antonín Dvořák, a který dnes již bohužel nestojí. Aplikaci před sezonou vždy aktualizujeme a odstraňujeme v ní případné chyby vzniklé v souvislosti s novými aktualizacemi operačních systémů. Vysokou – Říši zvuků si již vyzkoušelo asi 650 návštěvníků.

Křížem kráčem zámeckým parkem

Na letní sezonu jsme v parku opět umístili také interaktivní hru pro děti Křížem kráčem zámeckým parkem. Děti sbírali na různých stanovištích dvořákovské pexeso a prostřednictvím kvízových otázek luštili tajenku. Hru si již vyzkoušelo asi 110 návštěvníků.

Plán výstav pro rok 2023

Mistr řezník (výstava o mýtech a skutečnostech v životě a díle A. Dvořáka)
květen – říjen 2024 (zámeček)

Výstava fotografií Evy Heyd – fotografická výstava věnovaná tematice A. Dvořáka a vily
Rusalka. (zámeček)
květen – říjen 2024

Znám křišťálovou studánku... - výstava věnovaná nejslavnější básni J. V. Sládka Lesní
studánka (sládkovna)
květen – říjen 2024

Po 28. 10. bychom rádi zahájili rekonstrukční práce na zámečku. Po tomto datu tudíž
neplánujeme nové výstavy.

Stálá expozice

Aktuálně máme hotové libreto pro stálé expozice a budeme vyhlašovat soutěž na
architekturu. Realizaci stálé expozice bychom rádi provedli v období mezi podzimem 2024 a
jarem 2025.

4. Doprovodný program

Kulturní akce

V rámci krátkodobých kulturních akcí jsme zaznamenali růst **návštěvnosti o 30%**, což souvisí
především s návštěvnícky mimořádně úspěšnou oslavou 60. narozenin Památníku 22.
července 2023. V tento ten jsme u nás evidovali **468 osob** (denní rekord v roce 2023). Velice
úspěšnou byla také inscenace Rusalky v parku. Během čtyř představení ji vidělo 1458 diváků.
Velmi vysoká byla také návštěvnost Muzejní noci, Letního odpoledne s Obcí Vysoká u
Příbramě (filmová projekce, divadelní představení, lesní bojovka, pouť na návsi) či Dne
středočeského kraje, spojeného s vernisáží výstavy Čerti.

Dramaturgicky a umístěním byl pak mimořádně zajímavý koncerty Epoque Quartetu ve
vysoké hospodě u Cempírka či koncert k narozeninám Antonína Dvořáka, který jsme ve
spolupráci s Hudebním festivalem Antonína Dvořáka, Příbram realizovali na různých
zákoutích před zámečkem.

Celkově nás v roce 2023 rámci doprovodných kulturních akcí navštívilo **4386 osob**.

Důležitou součástí kulturního a společenského života památníku je pořádání svateb. Letos
jsme v této oblasti bohužel zaznamenaly snížení zájmu. Uspořádali jsme **5 svateb pro 179
svatebčanů**.

5. Edukační aktivity

Památník Antonína Dvořáka nabízí okolním školám spolupráci při náplni školních vzdělávacích programů ať formou edukačních programů ke stálé expozici, ale i ke krátkodobým výstavám, nebo také formou projektových dnů, které vytváříme v kooperaci se školami.

Zároveň se podílíme na organizaci hudební přehlídky žáků místních základních uměleckých škol Vysocká Pomněnka. V září a říjnu 2023 jsme realizovali **cyklus koncertů pro školy**, během nějž měli žáci možnost vyslechnout vybrané skladby z tvorby Antonína Dvořáka doplněné mluveným slovem. **Na celkem 5 koncertech jsme přivítali 269 diváků.** V roce 2023 jsme se poprvé zapojili do Noci s Andersenem, akce knihoven na podporu dětského čtenářství. Do edukačních aktivit jsme se rozhodli zapojit i venkovní prostory prostřednictvím aplikace Vysoká – Říše zvuků a sezónní hry pro děti Křížem krážem zámeckým parkem.

V průběhu roku jsme uspořádali několik krátkodobých akcí napříč věkovými skupinami. Ve spolupráci s Knihovnou Jana Drdy v Příbrami proběhl 1. května tradiční pochod na Vysokou zakončený komentovanou prohlídkou a koncertem žáků ZUŠ na Památníku. Už poněkolikáté se Památník zapojil do Noci muzeí, tentokrát s hudebním programem, dílnou pro děti, komentovanými prohlídkami nové výstavy s autory a pohádkovým lesem, během kterého si návštěvníci prošli dějem opery Čert a Káča. Realizovali jsme 3 přednášková odpoledne věnující se Dvořákovi, Vysoké a Jakubu Janu Rybovi. Mimo jiné jsme také pro dětské i dospělé publikum v průběhu roku připravili komentované procházky po okolí Památníku.

Celkem jsme v roce 2023 na Památníku přivítali **37 školních skupin**, uspořádali **5 výchovně vzdělávacích koncertů** pro školy a 19 akcí a aktivit pro širší veřejnost. **Edukační programy pro školní skupiny navštívilo celkem 986 žáků a studentů, další edukační programy a aktivity navštívilo 1808 návštěvníků** napříč věkovými kategoriemi.

Svého druhu edukační aktivitou bylo také uvádění Rusalky v rámci Středočeského kulturního léta 2023. Do přípravy inscenace byly totiž zapojeny místní spolky a ZUŠ.

6. Práce se sbírkou a knihovnou

V roce 2023 u nás pokračovala inventura uměleckých a sbírkových předmětů. Do sbírky jsme zařadili předměty projednané na posledním poradním sboru 8. 12. 2022 a zažádali jsme o aktualizaci v CES.

Dne 13. prosince 2023 se opět sešel poradní sbor a navrhl zařadit do sbírky památníku několik předmětů ze staré zásoby muzea.

1. Umělecká zobrazení Antonína Dvořáka

- a) David Strauza – Antonína Dvořák, obraz

- b) Antonín Lhoták – Antonín Dvořák, reliéf
- c) Josef Herčík – Antonín Dvořák, grafika
- 2. Pavel Fuksa, pamětní listy k premiéře opery Rusalka v Teatro alla Scala, 11 ks
- 3. Pozůstalost manželů Benešových
 - a) Soubor obrazů a soch z pozůstalosti Ervíny Benešové Brokešové a Karla Beneše, celkem v počtu 38 ks

Celkový počet přírůstků do knihovního fondu za rok 2023 činil **1296 kusů**. Knihovna registruje 18 výpůjček. Knihovna je otevřena pro veřejnost každé pondělí nebo po domluvě.

7. Organizace a řízení instituce

Personální situace

Památník Antonína Dvořáka má v tuto chvíli **4,5 systematizovaných pracovních úvazků**. S dalšími zaměstnanci (zejména průvodci) uzavírá DPP/DPČ. Když jsou všichni kmenoví zaměstnanci přítomni na pracovišti, jedná o přiměřený počet.

Opakovaně se však potýkáme s křehkostí našeho malého týmu, který se v případě onemocnění ocitá v krizových situacích. **V budoucnu je třeba rozšířit stav zaměstnanců o 1 úvazek, ideálně na pozici produkčního a marketingového pracovníka.** Při stávajícím rozšiřování programové nabídky a zvyšování návštěvnosti se to jeví jako nezbytnost.

Vzdělávání zaměstnanců

Zaměstnanci se účastnili školení v těchto oblastech: řízení zaměstnanců, edukační programy, marketing, právo, veřejné zakázky, směrnice kraje, aj. Dle zákona zaměstnanci absolvují také další nezbytná školení (BOZP a PO, školení řidičů, aj.)

7. Přehled hospodaření

Památník Antonína Dvořáka hospodařil v roce 2023 s finančními prostředky ve složení:

příjmy celkem:	8 980,79 tis. Kč
příspěvek na provoz bez účel.určení:	6 845,76
příspěvek na provoz – účel.určení ÚZ 544 energie	401,77
dotace z Ministerstva kultury	168,00
dotace Obec Vysoká	25,00
čerpání fondů	140,12
vše z fondu investic na opravy a udržování ve výši:	
vlastní příjmy:	1 400,14
prodej služeb (vstupné, svatební obřady)	801,11
Výnosy z pronájmu	6,50
prodej upomínkových předmětů (CD aj., hospodářská činnost)	431,67

Ostatní výnosy z činnosti	43,98
úroky	116,88

Uvedené prostředky byly použity následovně:

Náklady celkem:	8 948,02 tis. Kč
spotřeba materiálu	384,89
spotřeba elektrické energie	412,83
prodané zboží	227,18
opravy a údržba	351,40
cestovní náhrady	3,03
náklady na prezentaci	41,37
služby	2 172,11
osobní náklady	4 360,88
odpisy	411,41
ostatní náklady	134,11
náklady z DHM	448,81

Výsledek hospodaření – zisk **32,77 tis. Kč**

8. Poděkování

Ve všech oblastech činnosti je nám klíčovým partnerem náš zřizovatel, tedy Středočeský kraj. Významně a nad rámec běžného provozního rozpočtu podporuje naše aktivity. Nejvyššími částkami v naší organizaci v uplynulém roce podpořil vybudování kanalizační a vodovodní přípojky či akce v rámci Středočeského kulturního léta (především inscenace Rusalky)

Jmenovitě bychom chtěli dále poděkovat Obci Vysoká u Příbramě (spolupráce na koncertech, muzejní noci, letním odpoledni s obcí), Obci Bohutín (nové umístění poutače na Památník A. Dvořáka), Městu Příbram (spolupráce na propagaci našich akcí), Městu Březnice (spolupráce na propagaci našich akcí), Městu Rožmitál pod Třemšínem (spolupráce na propagaci našich akcí) a Městu Dobříš (spolupráce na propagaci našich akcí).

Dále a v neposlední řadě také Ministerstvu kultury (dotace na nové vybavení depozitáře, dotace na výchovně vzdělávací koncerty, aj.), Národnímu muzeu (zápůjčky a reprodukční práva pro výstavy), Hudebnímu festivalu Antonína Dvořáka (spolupráce na koncertech), Knihovně Jana Drdy v Příbrami (metodická pomoc se správou knihovny, spolupráce na Pochodu na Vysokou), Opeře Studiu Praha (Rusalka), všem ZUŠ a hudebním a tanečním spolkům v regionu (Vysocká pomněnka, Rusalka, absolventské koncerty, aj.), rodině Antonína Dvořáka...

a také dalším jednotlivcům a organizacím, na které jsme zapomněli.

Výroční zprávu Památníku Antonína Dvořáka zpracovali jeho zaměstnanci. Za její správnost ručí ředitel Mgr. Vojtěch Poláček

Vojtěch Poláček
ředitel Památníku Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami
29. 2. 2024

Památník Antonína Dvořáka
Vysoká u Příbrami 69
262 42 p. Rožmitál p. Třem.
Tel./fax: +420 318618115

Vysoká u Příbrami, 29. 2. 2024

Mgr. Vojtěch Poláček
ředitel

